

Лиманюк О.В., слухач магістратури
1-го курсу ННІ №1 НАВС
Науковий керівник: доцент кафедри
Філософії права та юридичної логіки,
кандидат педагогічних наук, доцент
Роговенко М.М.

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Молодь як об'єкт і суб'єкт суспільної діяльності є силою, яка здійснює реальний вплив на прогрес суспільного розвитку. У політологічному енциклопедичному словнику поняття “політична соціалізація” розглядається як процес засвоєння індивідом упродовж його життя політичних знань, норм і цінностей суспільства, до якого він належить. Політична соціалізація є складовою багатогранного процесу, у ході якого відбуваються відтворення й подальший розвиток політичних структур та відносин. Рівень політичної соціалізації – величина змінна. Він детермінований значною мірою умовами соціально-політичного життя [1].

В Україні питання політичної соціалізації підростаючого покоління також перебувають у центрі уваги вчених, широкої громадської думки. Ця проблематика особливо актуальна сьогодні, з огляду на умови політичного, економічного, соціокультурного транзиту, що переживає Україна в останні два десятиліття. У сучасній Україні передача цінностей від одного покоління до іншого ускладнена, оскільки в країні відбувся міжпоколінний “розкол”. Якщо молоде покоління одержує первинні уявлення про соціальну й політичну реальність в умовах транзиту, то середнє й старше покоління переживають процес ресоціалізації, змушені переглядати й адаптувати свої уявлення про політику й владу, які склалися ще в радянські часи, коли панувала одна ідеологія.

Деякі дослідники пропонують вважати показником політичної соціалізації особистості рівень політичної інформованості. При цьому ефективність політичної соціалізації виражається через рівень політичної активності індивіда, тобто ступінь його входження в сферу політичного, яка відображає характер його інституційної взаємодії з владою [2].

Тому сьогодні не випадково підвищена увага суспільства до політичної соціалізації, до освіти молоді. Природно, що виникає питання про те, як виховувати гідних громадян України в умовах, коли значна частина дорослих проявляє політичний негативізм і навіть цинізм. Інакше кажучи, мова йде про розвиток демократичної культури. Політика для молоді асоціюється з корупцією й скандалами. Таким чином, реалізацію політичної культури в діях, вчинках і помислах людини можна представити в такий спосіб: інтерес

до політичної інформації, реалізований в пошуку цієї інформації й споживання її; звичка до політичних оцінок того, що відбувається в країні[3].

З огляду на вищезазначене, політична соціалізація особистості – один з головних засобів оволодіння політичною культурою суспільства, фактор спадкоємності його поколінь і джерело соціальної стабільності.

Найважливішою функцією політичної соціалізації є досягнення особистістю вміння орієнтуватись у політичній системі, виконувати певні функції. В іншому випадку людина не може ефективно відстоювати свої соціальні й політичні інтереси.

Зазвичай виділяють три основних рівні політичної соціалізації. На соціальному рівні на політичне формування особистості визначальний вплив здійснюють соціально-економічні й політичні відносини, рівень політичної культури [4]. Величезну роль у політичній соціалізації відграють засоби масової інформації. Адже найбільший масив політичної й соціальної інформації молоді люди одержують через ЗМІ, діяльність яких зорієнтована на управління політичною поведінкою громадян. Вони здатні впливати на максимальну кількість людей у найкоротший проміжок часу. Найбільш сильний вплив на політичне становлення особистості здійснюють радіо і телебачення.

Таким чином, можна стверджувати, що процес залучення до політики– політизація – має складний, багаторівневий характер, у якому діє багато факторів як зовнішнього середовища, так і внутрішніх механізмів реагування на стимули цього середовища. Політична соціалізація молоді є багатофакторним процесом. Якісний зміст її чинників залежить від об'єктивних умов розвитку та функціонування політичної системи.

Отже, можна дійти висновку, що проблеми, притаманні українському суспільству в період суспільно-політичних трансформацій, формуються специфічні довготривалі стратегічні життєві установки і ціннісні орієнтації, і в першу чергу це впливає на молодь. Молодь – динамічна, енергійна й критично мисляча частина суспільства, яка володіє величезним соціальним і творчим потенціалом. Виходячи з цього, створення сприятливих економічних та соціальних умов для особливого зростання молодих людей, формування їх творчої активності, здібностей, навичок повинно бути основою державної молодіжної політики, центром уваги всіх соціальних інститутів суспільства.

Список використаних джерел:

1. Ганелі Теренс М. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринковою економікою.- К.: Основи, 1995.-280 с.
2. Гелей С.Д., Рутар С.М. Основи політології. Навч. Посібник.- К.,1999.
3. Дікон Б., Халс М., Стабс П. Глобальна соціальна політика. Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту./ Пер. з англ.-К.: Основи, 1999.- 346 с.
4. Політологія/За ред. О.Бабкіної, В. Горбатенка.-К.,1998;-К.,2001